

"In de ogen van een kind vinden wij steeds de onschuld, zelfs in de slechtste toestanden"

De coverfoto werd genomen door Jungleye, een organisatie voor participatieve fotografie, dat sinds 2015 het leven in en rond het vluchtelingenkamp in Calais documenteert.

Op naar migratierechtvaardigheid

Dat is de slagzin die CNCD-11.11.11 en 11.11.11¹ hebben gekozen voor hun campagne van 2017. Dat migratierechtvaardigheid een ambitieuze uitdaging is, tonen een aantal gebeurtenissen uit de recente actualiteit ons.

Een nieuw record. Tijdens de eerste tien maanden van 2016 telde het HCR al bijna 3.800 migranten die omkwamen op de Middellandse Zee. Dat is evenveel als over gans het jaar 2015, hoewel het aantal vluchtelingen driemaal lager ligt (327.800 in 2016 tegen 1.015.078 in 2015). Waar er vorig jaar één overlijden was voor 269 aankomsten, meent het HCR dat het overlijdensrisico pijlsnel gestegen is met één sterfgeval voor 88 aankomsten en zelfs één per 47 aankomsten voor degenen die de veel gevaarlijkere 'middenweg' tussen Libië en Italië gebruiken.

Men kan moeilijk ontkennen dat er een verband bestaat tussen deze vreselijke vaststelling en het feit dat de Balkanroute werd gesloten bij het in werking treden van de 'deal' tussen de Europese Unie en Turkije, waardoor Griekenland onbereikbaar werd via de Egeïsche Zee. Iedereen kon weten dat de migrantenstromen naar Europa een andere toegangsweg zouden zoeken, zelfs als die gevaarlijker was. Dat er in de Noord-Europese landen in 2016 minder vluchtelingen toekwamen, was dus enkel mogelijk tegen de prijs van 12 doden per dag... Men kan zich dus afvragen of het ogenschijnlijk doelmatige Europees beleid in feite niet gewoonweg misdadig is.

Dichter bij ons is de Franse regering overgegaan tot de ontmanteling van de noordelijke 'jungle van Calais'. Enkel de toekomst zal ons leren of de beloofde maatregelen inderdaad zullen leiden tot een menswaardige opvang van iedereen die een asielaanvraag wil indienen in Frankrijk. Bovendien zijn we zeer ongerust voor die honderden niet-begeleide minderjarigen die niet altijd een aangepaste behandeling krijgen. Een veertigtal van hen

– men spreekt zelfs van een jongetje van 7 jaar – werd zwervend en volledig in de war aangetroffen op de site.

Het was ook onder een volslagen onverschilligheid dat het Belgisch parlement in de maand juli een belangrijke hervorming goedkeurde van de juridische hulp, die beter bekend staat onder de naam 'pro Deo'. Samen met onze partners van het 'Platform Recht voor Iedereen' heeft JRS zich daar krachtig tegen verzet en zelfs getuigd voor de Justitiecommissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. We zijn ervan overtuigd dat deze nefaste hervorming de toegang tot het gerecht nog moeilijker zal maken, meer bepaald voor vluchtelingen en gedwongen migranten die als doelgroep duidelijk geïdentificeerd werden in het wetsontwerp.

Deze drie actuele feiten doen vrezen dat de weg naar migratierechtvaardigheid nog lang zal zijn! Het is dus tijd het actie- en verantwoordigingsvermogen van JRS te versterken. Dat deden we door een beleidsmedewerker of 'advocacy officer' aan te werven. U kunt kennis met hem maken op pagina 4 van deze Nieuwsbrief. We heten hem welkom en wensen hem veel succes toe.

Baudouin Van Overstraeten

In dit nummer

- 01 Op naar migratierechtvaardigheid
- 02 Partner aan het woord Vluchtelingenwerk Vlaanderen
- 03 Op reis in een onbekende wereld...
- 03 Kort nieuws
- 04 Een frisse wind: nieuwe collega's

Maurice Liétartstraat, 31/9 - 1150 Brussel

¹ Le Centre national de coopération au développement-11.11.11 en diens Vlaamse tegenhanger 11.11.11 vormen de twee koepelorganen inzake ontwikkelingssamenwerking en internationale solidariteit.

Partner aan het woord

Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Koepelorganisatie Vluchtelingenwerk Vlaanderen zet zich in voor de kansen en de rechten van asielzoekers en vluchtelingen in onze samenleving. Onderweg naar hun kantoren bedenk ik hoe vaak mijn collega's dit traject afleggen: vormingen, werkgroepen en detentiebijeenkomsten vinden vaak plaats bij "Vlucht". Het woord aan directrice Charlotte Vandycke.

Als ik naar de wereld kijk, staat het huilen me vaak nader dan het lachen. Het is moeilijk om te zien hoe Europa omgaat met vluchtelingen. Er zijn mensen nodig die het voor hen opnemen. Meer en meer mensen tonen hun solidariteit, zoals onlangs nog tijdens de Refugee Walk. Dat motiveert. Maar ook rechtstreekse contacten met vluchtelingen geven hoop. Ondanks alle obstakels slagen ze er vaak in een toekomst op te bouwen. Dat overtuigt me dat het kan, en dat ons land in staat is meer vluchtelingen gastvrij op te vangen.

Wat doen jullie concreet?

We zijn actief op drie assen. We ondersteunen iedereen in Vlaanderen en Brussel die vragen heeft of iets wil doen voor vluchtelingen. Onze infodesk heeft expertise op juridisch, maatschappelijk en administratief vlak. Als koepelorganisatie weten we ook wie waar met vluchtelingen bezig is. Anderzijds doen we beleidswerk. We proberen de stem van organisaties die zich inzetten voor vluchtelingen te verenigen in een aantal relevante standpunten naar het beleid toe. Als beweging ten slotte sensibiliseren en mobiliseren we de samenleving rond het thema vluchtelingen.

De individuele opvang van vluchtelingen is recentelijk in het gedrang gekomen...

Dat is een heel spijtige zaak. Als koepel in het middenveld werkten we zeventien jaar aan een sterke dialoog en een goede operationele samenwerking tussen de overheid en het kritische middenveld. We hebben een innovatief en succesvol model van individuele opvang op kleine schaal gecreëerd, dat door de overheid overgenomen werd. Als partner in dit project bleven we inzetten op kwaliteit en begeleiding. Uit besparingsoverwegingen heeft de regering er nu voor gekozen de individuele opvang gradueel af te bouwen. Proportioneel zijn wij hierin als kleine speler tot bijna niets gereduceerd. We kregen het aanbod om voor een kleine doelgroep toch actief te blijven. Maar zonder ruimte voor kritische dialoog konden we daar als organisatie niet meer achter staan.

Wat met detentie?

In het huidige beleid is de terugkeer prioritair. Er is sprake van de bouw van extra detentiecentra en van een toenemend gebruik van opsluiting om mensen te verwijderen van het grondgebied. Dit baart ons ernstige zorgen. Detentie dreigt een automatisme te worden. Wat met opties als vrijwillige terugkeer en begeleiding? Om kritisch te kunnen aantonen hoe problematisch en onrechtvaardig detentie is, zetten we in op het structureren en vormgeven van onze monitoring in de centra. Als we efficiënt weerwerk willen bieden, moeten we met objectieve gegevens en menselijke verhalen naar buiten komen. Naar de beleidsmakers toe, die we niet altijd kunnen overtuigen, maar ook naar het publiek. Zo willen we druk uitoefenen en vragen om verandering.

Wat hoop je voor de toekomst?

Dat we met onze partners en het middenveld een verhaal kunnen brengen dat een alternatief biedt. We willen een aantal speerpunten naar buiten brengen en mensen hiervoor mobiliseren, zodat ze hun politieke partijen zelf gaan bevragen en uitdagen. Zo hoop ik dat we echt accenten kunnen leggen in het nieuwe regeerakkoord.

Barbara Mertens

Op reis in een onbekende wereld...

Mijn leven heeft vorm,
richting en zin gekregen
dankzij ontmoetingen.

Maximiliaanpark, augustus 2015. Mijn blik kruist die van de asielzoekers. We wisselen geen woord, maar toch blijven de vragen hangen: Wat is mijn diepste identiteit? Waar liggen mijn grenzen? Waarheen leidt mijn tocht? Ik ben al lang in vriendschap verbonden met de ignatiaanse familie en neem dus contact op met JRS. Een nieuw project wordt daar uit de grond gestampt: Up Together. De informatieavond en de mogelijkheid om vorming te krijgen doen de laatste twijfels wegsmelten. Hier ben ik dan: 'begeleidster' van een jonge Afrikaan voor een jaar.

We verschillen in leeftijd, huidskleur, cultuur en ook in godsdienst. Maar we hebben het a priori gemeen van welwillendheid om deze weg samen af te leggen. In de wederkerigheid schuilt het wegschenken van de eigen menselijkheid aan elkaar. Verschillende mensen hebben hem al onderdak geboden en zijn bereid om deze ervaring te herhalen. Dat kan tellen om vooroordelen de wereld uit te helpen.

Dat betekent niet dat het altijd gemakkelijk is. Er staat veel op het spel. Sinds lang word ik erg geraakt als mensen van hun vrijheid worden beroofd, wat de reden daarvan ook mag zijn. De houding van de overheden op Europees en nationaal vlak doet me pijn. Maar in het regelmatig beluisteren van de beproevingen van mijn tochtgenoot mag ik rekenen op een team dat zowel bekommerd is om mijn evenwicht als om het welzijn van de verwelkomde persoon. Als begeleidster word ik dus ook begeleid.

Vooraleer mijn tocht te hervatten, wil ik graag met jullie enkele verzen uit het gedicht Gebroken droom van Laurent Gaudé delen:

Wanneer ze hun handen openen,
Is het niet om te smeken,
Maar om ons te schenken
De droom van Europa
Die wij zijn vergeten.

Michèle Brouwet
Begeleidster bij Up Together

Wat doet vluchten
met een kind?

Kan je weten wat vluchten voor een kind tot gevolg heeft? Of mogen we de vraag anders stellen: Dien je te weten wat er gebeurd is en welk effect het had, om een kind als kind te omarmen? Is kind zijn geen voldoende reden om bescherming, omkadering en ontwikkelingskansen te krijgen? Op het Forum van de Kinderrechtencoalitie zaten we begin oktober met 170 mensen samen om hierover na te denken.

Drie jongeren brachten hun verhaal en legden de essentie van het probleem én de kansen bloot. Zij springen met volle jeugdige energie in het leven in België, bouwen hier een toekomst op, werken aan hun ontwikkeling en staan met twee voeten in onze werkelijkheid. Wel dragen ze zware herinneringen met zich mee. En de onzekerheid blijft spelen, zelfs voor het afronden van hun studies en die ontwikkeling waar ze met zoveel vuur voor gaan. In verschillende werkgroepen klonk herhaaldelijk hoe belangrijk ondersteuning is. De beleving van mensen die gedwongen hun land verlaten is altijd diepgaand en vaak verstorend voor hun welzijn. Prof. Ilse Derluyn sprak over het belang van nabijheid van relaties. Vooral jonge kinderen en jongvolwassenen hebben nood aan referentiepersonen, voorbeelden, ankers, die verder gaan dan de administratieve opvolging van hun dossier.

Wat ik onthoud van deze dag? Dat een grotere nadruk op onvoorwaardelijk respect, kwalitatieve begeleiding, continuïteit in de opvolging en ruimte voor een persoonlijke benadering van elk kind een wereld van verschil zou maken voor kinderen.

Helga Corvers

Kort nieuws

Up Together als gastvrij initiatief

Ook dit jaar neemt JRS-B deel aan de campagne Gastvrije Gemeente van Vluchtelingenwerk Vlaanderen en partners. Up Together werd alvast geregistreerd als gastvrij initiatief. Stemmen kan vanaf het voorjaar 2017. Lees hier meer: <http://www.gastvrijegemeente.be/initiatieven/up-togetherplace>.

JRS-B walked along

Zondag 2 oktober. Met een team van vier waren we. Ongetraind, maar vastberaden om 40 km te stappen tijdens de Refugee Walk van Vluchtelingenwerk Vlaanderen. Dank aan alle gulle sponsors die onze deelname mogelijk maakten.

Na een amusante aerobicsessie stoven we samen met 696 andere stappers met een hart voor vluchtelingen ongeduldig weg van het Genkse stadhuis richting het natuurpark Hoge Kempen. Het prachtige parcours bracht ons langs verschillende rustpunten. Maar eerst de grenscontrole: vluchtelingen mochten meteen door, Europeanen werden duchtig aan de tand gevoeld door strenge niet-Europeanen in uniform. Een geslaagd inleefmoment...

Het werd een mooie dag vol warmte en solidariteit. Het gebeuren gaf ons als team een absolute boost om ons met volle motivatie te blijven inzetten voor mensen op de vlucht.

Maaïke Vanderbruggen

Een frisse wind: nieuwe collega's

Ik ben **Vera Tikhomirova**. Ik ben geboren in Moskou in 1976. Ik ben van Russische afkomst, maar heb de Belgische nationaliteit verworven. Ik woon sinds zeven jaar in Brussel. Als opvolgster van Barbara Mertens ben ik verantwoordelijk voor de administratie en de boekhouding van JRS-B.

Ik heb een opleiding gekregen in de economische wetenschappen en houd van administratieve taken en het werken met cijfers. Sinds het begin van mijn professionele loopbaan, heb ik altijd in commerciële ondernemingen gewerkt waar enkel de winstcijfers van tel waren. Ik verlangde ernaar om een meer maatschappelijke dimensie toe te voegen aan mijn professionele bezigheden. Dit laat me toe om meer in verbinding te leven met mijn idealen van sociale rechtvaardigheid en gelijkberechtiging. Ik hou van mijn werk, omdat ik daarin mijn talent met cijfers kan combineren met administratieve taken en met menselijke contacten.

Ik volg ook schilderkunst aan de Kunstacademie van Brussel. Dit laat me toe om een evenwicht te vinden in het scheppen van persoonlijke, figuratieve of niet-figuratieve kunst.

Verandering is mogelijk als ieder zijn steentje bijdraagt.

Ecuador Streekbier
Fiets De Samenwerken
Haïti Mensen
Relaties Meditatie
Yoga wereld
Spaans
India pastagerochtes
Betrokkenheid
Openheid
Sillo Openheid
Koken Spiritualiteit
Dankbaarheid

Ik ben **Griet Demeestere** en werk sinds 16 augustus bij JRS Belgium. Ik ben vijftig jaar en woon in Kortrijk. Ik ben gehuwd en heb vijf kinderen.

Hiervoor werkte ik in het Algemeen Welzijnswerk en in Jongerenwelzijn, vroeger beter gekend als Bijzondere Jeugdzorg. Ik ben geboeid door MENSEN en hun relaties. Al heel lang houd ik mijn ogen en geest open, maar de "asielcrisis" van vorig jaar spoorde me aan om daadwerkelijk iets te doen met vluchtelingen. Dit probeer ik nu te doen bij JRS met de wekelijkse bezoeken op donderdag aan het gesloten centrum Caricole in Steenokkerzeel, in de plaats van Marie Bouvier.

Daarnaast ben ik nauw betrokken bij de Arkgemeenschappen, ik fiets wekelijks minstens 100 km en maak sinds kort ook Brussel onveilig op mijn Blue-bike... Wat ik verder nog belangrijk vind? Ecuador, streekbier, Haïti, yoga, Spaans, India, stilte, koken, spiritualiteit, dankbaarheid,...

Académie
Individu Morale
Homme Mouvement
Peinture Association Communication
droits Spiritualité
Accueil Vélo
Partenaire des
Associations
Bruxelles
Aider
Maison
Education
Réalisation
Femme
Justice
Slave
Voyages
Concilier
humains
égalité
régionale
état

JRS-B zet in op advocacy

Mijn naam is **Jörg Gebhard** en ik zal vanaf december 2016 als advocacy officer bij JRS Belgium aan de slag gaan. Ik ben 46 jaar oud en woon sinds twaalf jaar in België, namelijk in Schaarbeek, waar ik mij erg thuis voel.

Voordien was ik zeven jaar werkzaam bij Unia, het Interfederaal Gelijkekansencentrum, in verschillende functies, waarvan twee gedetacheerd naar het Bureau van de Europese Unie voor de Grondrechten (FRA) in Wenen. Daarvoor werkte ik voor Vluchtelingenwerk Vlaanderen, voor het Regionale Integratiecentrum Foyer in Brussel en voor verschillende universiteiten in het buitenland. Ik heb gedocoreerd in Oost-Europese geschiedenis en onderzoek gedaan in Polen, Rusland en ook in Israël.

Ik ben geboeid door de ongelofelijke diversiteit die onze planeet op elk vlak biedt. Als buitenlander die al in een aantal landen binnen en buiten de EU heeft geleefd, weet ik wat het betekent om welkom te zijn. Maar ook hoe het voelt om gewoon op basis van stereotypen afgewezen te worden. Mensen zijn erg verschillend – maar dit heeft niet veel met hun afkomst te maken.

DOE EEN GIFT

IBAN : BE40 5230 8069 3163 - BIC : TRIOBEBB

Voor een fiscaal attest (vanaf 40€) kunt u storten op de rekening van Caritas International vzw, Liefdadigheidsstraat 43, 1210 Brussel

IBAN: BE88 0000 0000 4141

BIC: BPOT BEB1, onder vermelding van "P168JRS"

Jesuit Refugee Service Belgium vzw

Maurice Liéartstraat 31/9
1150 Brussel

Tel +32 2 738 08 18

Fax +32 2 738 08 16

info@jrsbelgium.org

www.jrsbelgium.org